

REFERAT Aarhusklyngen d. 08-03-2023

Mødedato Onsdag d. 08. marts 2023 kl. 09:30

Mødested Aarhus Rådhus, mødelokale 3-11 (parterre)

Indholdsfortegnelse

Velkommen og præsentation.....	3
Tema: Børn og unges mentale sundhed og trivsel.....	4
Inspirationskatalog om børn og unge i psykisk mistrivsel samt fælles indsatsområder.....	6
Tema: Velfærdsteknologi og digitalisering.....	8
Oplæg om Aarhus Kommunes arbejde med Sundhedshuse.....	9
Orientering om møder i Sundhedssamarbejdsudvalget.....	10
Opmærksomhedspunkter fra konferencen om det nære sundhedsvæsen den 23. februar 2023.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Velkommen og præsentation

1-31-72-446-22

Sagsfremstilling

Formandskabet indleder mødet med at byde velkommen.

Mødedeltagere:

Anders Kühnau, regionsrådsformand (A) (regional medformand)
Else Kayser, regionsrådsmedlem (Ø)
Jacob Klærke, regionsrådsmedlem (F)
Ulrich Fredberg, regionsrådsmedlem (V)
Christian Budde, rådmand, sundhed og omsorg, Aarhus Kommune (V) (kommunal medformand)
Jacob Bundsgaard, borgmester Aarhus Kommune (A)
Marcel Meijer, borgmester Samsø Kommune (A)
Allan Høg Poulsen, PLO-Midtjylland, praktiserende læge i Aarhus Kommune
Søren Svenningsen, PLO-Midtjylland, praktiserende læge i Aarhus Kommune

Susanne Lauth, sygeplejefaglig direktør, Aarhus Universitetshospital
Tina Ebler, hospitalsdirektør, Psykiatrien
Rikke Skou Jensen, vicedirektør, Sundhedsplanlægning
Otto Ohrt, sundhedschef, Aarhus Kommune
Dorthe Lykke Jensen, forvaltningschef, Samsø Kommune
Hanne Linnemann, stabsleder, Aarhus Kommune (sekretariat)
Sandra Bjerre Nielsen, ac-fuldmægtig, Sundhedsplanlægning (sekretariat)

Beslutning

Anders Kühnau bød velkommen til mødet.
Praktiserende læge Søren Svenningsen blev budt velkommen som nyt medlem i udvalget.

Punkt 2: Tema: Børn og unges mentale sundhed og trivsel

1-31-72-446-22

Det indstilles,

- at Aarhusklyngen drøfter hvilken retning, der skal sættes for arbejdet med temaet "Børn og unges mentale sundhed og trivsel" i Aarhus-klyngen i 2023
- at Aarhusklyngen tilkendegiver, om der er områder/initiativer/indsatser, der ønskes nærmere belyst/afprøvet i løbet af 2023 via de fælles puljemidler
- at Aarhusklyngen godkender, at der på mødet i november gives en status for klyngens arbejde med børn og unges mentale sundhed og trivsel

Sagsfremstilling

På mødet d. 1. december 2022 prioriterede sundhedsklynge Aarhus følgende temaer for arbejdet i 2023:

- Børn og unges mentale sundhed og trivsel
- Velfærdsteknologi og digitale løsninger
- Fælles investeringer; bl.a. vedr. borgere med lungesygdomme

Med dette punkt ønskes en drøftelse af hvilken retning, klyngen vil sætte for arbejdet med temaet "Børn og unges mentale sundhed og trivsel".

Rådmand Christian Budde indleder temadrøftelsen.

Som bilag er vedlagt et fagligt baggrundsmateriale, der nærmere beskriver:

- Data om børn og unges mentale sundhed
- Beskrivelse af udfordringerne – hvad ligger bag den stigende mistrivsel
- Erfaringer og udviklingsmuligheder – set fra et Aarhus perspektiv

Baggrundsmaterialet bliver ikke nærmere gennemgået på mødet, men hovedpointerne er:

- Data fra forskellige datakilder viser, at børn og unge mistrives i et omfang, vi ikke tidligere har set.
- Af årsager til denne mistrivsel peges bl.a. på:
 - Et højt tempo på alle livsarenaer og særligt i uddannelsessystemet
 - Et for ensidigt fokus på præstation (karakterer og udseende)
 - At presset vendes indad og løsninger søges i tilpasning af psyken (psykologisering)

Der ses også en sammenhæng mellem børn og unges fysiske og mentale sundhed og trivsel og en række sundhedsudfordringer som f.eks. bevægelse, alkohol, søvn, digitalt liv og seksuel sundhed.

Der skal være opmærksomhed på, at alle klynger i Region Midtjylland, i 2023, er forpligtet på at arbejde videre med udmøntning af konkrete indsatser som følge af den nationale 10 års psykiatriplan samt til at implementere den samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel, der som en del af samarbejdsaftalen i samarbejdet mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner, er undervejs til lokal, politisk behandling.

Herudover har Sundhedssamarbejdsudvalget sendt et inspirationskatalog med virkningsfulde indsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel til orientering til klyngerne og bedt klyngerne drøfte fælles indsatsområder indenfor mental sundhed hos børn og unge, som skal meldes tilbage til Sundhedssamarbejdsudvalget. Dette behandles særskilt under næste punkt på denne dagsorden.

Beslutning

Det blev besluttet:

- At Aarhusklyngen i tæt tværsektorielt samarbejde skal sikre udvikling og implementering af de opgaver/initiativer, der kommer dels med a) 10 års psykiatriplanen og b) samarbejdsaftalen om børn og unge i psykisk mistrivsel (sundhedsaftale mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen)
- At Aarhusklyngen er interesseret i, - eventuelt i et samarbejde med Midtklyngen - at undersøge muligheden for at indgå i et partnerskab med civilsamfundsaktører om at sætte bevægelse blandt andet hos børn og unge på dagsordenen.

- At der kommer et beslutningsoplæg om en konkret partnerskabsaftale på næste møde som er 13. november 2023
- At Aarhusklyngen ønsker en tilbagemelding fra Midtklyngen, som har fokus på effekten af børn og unges megen skærmtid; herunder brug af sociale medier

Bilag

PolitiskKlynge_0803_2023_fagligt_børn og unges mentale sundhed

Politiskklynge_0803_2023_oplæg_børn og unges mentale sundhed

Punkt 3: Inspirationskatalog om børn og unge i psykisk mistrivsel samt fælles indsatsområder

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at Aarhusklyngen tager inspirationskataloget til efterretning

at Aarhusklyngen drøfter om der er fælles tværsektorielle indsatsområder indenfor mental sundhed hos børn og unge, som med fordel kan meldes tilbage til Sundhedssamarbejdsudvalget

Sagsfremstilling

Sundhedssamarbejdsudvalget besluttede på møde i august 2022, at der skulle udarbejdes en oversigt over, hvilke indsatser der findes til børn og unge i psykisk mistrivsel i de midtjyske kommuner. På den baggrund blev kommunerne bedt om at udvælge indsatser, der virker mht. at forebygge og eventuelt behandle psykisk mistrivsel hos børn og unge og beskrive dem til Sundhedssamarbejdsudvalget. Indsatserne er samlet i et inspirationskatalog.

Sundhedssamarbejdsudvalget besluttede på møde i februar, at inspirationskataloget skal sendes ud til sundhedsklyngerne med henblik på inspiration til lokale prioriteringer ift. indsatser målrettet mental sundhed hos børn og unge, da fokusområdet er prioriteret i alle sundhedsklyngerne. Samtidig besluttede Sundhedssamarbejdsudvalget, at de gerne vil have sundhedsklyngernes bud på fælles tværsektorielle indsatsområder i de respektive sundhedsklynger og på tværs af sundhedsklyngerne, inden udvalget drøfter området på næste møde 8. maj 2023 med henblik på at igangsætte et fælles arbejde på tværs.

Inspirationskatalog om mental sundhed hos børn og unge

13 kommuner har indmeldt samlet 16 forskellige indsatser. Nogle af indsatserne er de samme fra flere kommuner. Indmeldingerne fra kommunerne har været afgrænset til 1-2 indsatser pr. kommune, hvor hver kommune har haft mulighed for at indmelde de indsatser, de finder mest relevante, og som har vist den bedste effekt til målgruppen.

De indmeldte indsatser fra kommunerne er samlet i vedhæftede inspirationskatalog, hvor indsatsbeskrivelse, målgruppe og den dokumenterede effekt (opgjort internt i kommunen) fremgår. Inspirationskataloget er ikke en udtømmende liste over kommunale indsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel, men det indeholder et udsnit af de indsatser, der findes til målgruppen, og som de pågældende kommuner har fundet mest virkningsfulde.

Indsatserne i inspirationskataloget er opdelt i forhold til forskellige udfordringer inden for psykisk mistrivsel hos børn og unge:

- Trivsels- og adfærdsproblemer
- Angst
- Depression
- Spiseforstyrrelser og selvskade
- Psykisk sårbarhed
- Misbrugsproblemer

Inspirationskataloget viser, at der findes et relativt bredt spektrum af forskellige indsatser, fra det tidligt forebyggende med fokus på mental sundhed hos børn og unge til lettere behandling rettet mod børn og unge i psykisk mistrivsel.

Igangværende indsatser

Der er indgået en national aftale om en 10-årsplan for psykiatrien. Derudover har den nuværende regering meldt ud, at aftalen vil blive udbygget, hvor der bl.a. er afsat flere midler til implementeringen af aftalen. Nogle af de første indsatsområder i 10-årsplanen er et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge med psykisk mistrivsel og symptomer på psykisk lidelse, styrkede indsatser for mennesker med svære psykiske lidelser samt en her-og-nu kapacitetspakke til den regionale psykiatri. Den konkrete udmøntning af aftalen afventes fortsat.

Der er derudover en række tiltag undervejs i det tværsektorielle samarbejde om psykiatrien i Midtjylland ift. børn og unge i psykisk mistrivsel:

- Samarbejdsaftale om børn og unge i psykisk mistrivsel (til godkendelse i byråd og regionsråd primo 2023)
- Fælles forpligtende forløb og handleplan mellem kommune, almen praksis og region (Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling) (under udvikling i Syddjurs Kommune med forventet evaluering primo 2023)

- Forebyggelse og behandling af selvskade (under udvikling i tre sundhedsklynger (Horsens, Gødstrup og Aarhus) med forventet status på arbejdet primo 2024).

Der ønskes en drøftelse af, om Aarhusklyngen ser yderligere indsatsområder indenfor målgruppen, som Sundhedssamarbejdsudvalget bør prioritere i en fælles tværsektoriel indsats.

Beslutning

Det blev besluttet:

- At Aarhusklyngen tager inspirationskataloget til efterretning
- At Aarhusklyngen støtter op om, at klyngerne deler viden – særligt i forhold til temaet børn og unges mentale sundhed og trivsel, som alle klynger har prioriteret som tema

Bilag

Inspirationskatalog

Punkt 4: Tema: Velfærdsteknologi og digitalisering

1-31-72-446-22

Det indstilles,

- at Aarhusklyngen drøfter hvilken retning, der skal sættes for arbejdet med temaet "Velfærdsteknologi og digitalisering" i Aarhus-klyngen i 2023
- at Aarhusklyngen tilkendegiver, om der er områder/initiativer/indsatser, der ønskes nærmere belyst/afprøvet i løbet af 2023 via de fælles puljemidler
- at Aarhusklyngen godkender, at der på mødet i november gives en status for klyngens arbejde med velfærdsteknologi og digitalisering

Sagsfremstilling

På mødet d. 1. december 2022 prioriterede sundhedsklynge Aarhus følgende temaer for arbejdet i 2023:

- Børn og unges mentale sundhed og trivsel
- Velfærdsteknologi og digitale løsninger
- Fælles investeringer; bl.a. vedr. borgere med lungesygdomme

Med dette punkt ønskes en drøftelse af hvilken retning, klyngen vil sætte for arbejdet med temaet "Velfærdsteknologi og digitalisering".

Regionsrådsformand Anders Kühnau indleder temadrøftelsen.

Som bilag er vedlagt et kort notat fra AUH, der nærmere beskriver, hvilke potentialer man herfra ser i et tættere samarbejde med fokus på velfærdsteknologi og digitalisering. Fra hospitalet er der peget på tre overordnede retninger, som man med fordel kan prioritere imellem. Det drejer sig om:

- forløb på tværs
- data på tværs
- virtuelt samarbejde

På alle tre områder er der peget på igangværende indsatser/løsninger, som kan udvikles/udbygges i fællesskab. Herudover vil rådmand Christian Budde kort præsentere 'Velfærdsteknologiens Hus' - et igangværende projekt i Aarhus Kommune -, som et andet muligt bud på en fælles retning for arbejdet med velfærdsteknologi og digitalisering i Aarhusklyngen.

Beslutning

Det blev besluttet:

- At der administrativt sker en afdækning af potentialerne for, at den nuværende app løsning (digital forløbsguide), som anvendes i regionalt regi, kan videreudvikles og også omfatte tilbud og målgrupper fra almen praksis og kommunerne – bl.a. i forhold til børn og unges mentale sundhed og trivsel – men potentielt også på andre områder
- At der administrativt sker en afdækning af potentialerne for et tættere samarbejde i Aarhusklyngen i forhold til udvikling og etablering af Velfærdsteknologiens Hus
- At Aarhusklyngen præsenteres for beslutningsoplæg på ovenstående på mødet 13. november
- At der på et kommende møde i Aarhusklyngen dagsordenssættes en temadrøftelse om muligheder og udfordringer med datadeling og GDPR

Bilag

Oplæg - Digitalisering på tværs.docx

Velfærdspolitik_oplæg_udkast_2202_2023

Punkt 5: Oplæg om Aarhus Kommunes arbejde med Sundhedshuse

1-31-72-446-22

Det indstilles,

- at Aarhusklyngen tager Aarhus Kommunes oplæg om sundhedshuse til efterretning
- at Aarhusklyngen drøfter, om oplægget om sundhedshuse giver anledning til nye idéer/initiativer i samspillet mellem region, almen praksis og kommune, der skal undersøges nærmere
- at Aarhusklyngen drøfter, om fælles udvikling af sundhedshuse kan være et fælles afsæt for klyngens arbejde med lighed i sundhed

Sagsfremstilling

På mødet d. 1. december 2022 blev der efterspurgt et oplæg om Aarhus Kommunes arbejde med sundhedshuse.

På mødet d. 8. marts 2023 vil sundhedschef Otto Ohrt, Aarhus Kommune orientere om de nuværende 3 sundhedshuse og om et 4. sundhedshus, som er under udvikling.

Sundhedshusene er eksempler på fysisk samling af forskellige sundhedsaktører (bl.a. kommune og almen praksis) og -tilbud, og dermed lettere adgang for borgerne til sundhedstilbuddene i nærområdet (lighed i sundhed). Synenergier mellem sundhedsaktørerne opstår løbende til gavn for borgerne. Sundhedshusene tiltrækker områdets beboere på tværs, hvor også civilsamfundsaktører, forskellige foreninger m.fl. understøtter, at vi kan "nå" nye målgrupper. Sundhedshusene indrettes sammen med f.eks. daginstitutioner, hvor mange borger har deres daglige gang, og med gode faciliteter til fysisk aktivitet (idrætshal og gode udendørs rammer).

Aarhus Kommune ser udviklingen af sundhedshusene som et vigtigt led i udviklingen af det nære sundhedsvæsen, og er altid klar til en dialog med evt. nye aktører på banen. I udviklingen af et nyt Velfærds- og sundhedshus i Viby Syd er der allerede dialog med Aarhus Universitetshospital (og Region Midtjylland).

Beslutning

Punktet blev udsat til næste møde.

Bilag

sundhedshuse_oplæg_politisksundhedsklynge_0803_2023.pptx

Punkt 6: Orientering om møder i Sundhedssamarbejdsudvalget

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at Aarhusklyngen tager orientering om møder i Sundhedssamarbejdsudvalget til efterretning

Sagsfremstilling

Siden seneste møde i Aarhusklyngen den 1. december 2022 har der været afholdt to møder i Sundhedssamarbejdsudvalget, henholdsvis den 19. december 2022 og den 7. februar 2023.

Anders Kühnau og Christian Budde orienterer om de to møder.

Beslutning

Aarhusklyngen tog orienteringen til efterretning.

Punkt 7: Opmærksomhedspunkter fra konferencen om det nære sundhedsvæsen den 23. februar 2023

1-31-72-446-22

Det indstilles,

at Aarhusklyngen drøfter

Sagsfremstilling

Anders Kühnau og Christian Budde indleder med en kort orientering om opmærksomhedspunkter fra konferencen om det nære sundhedsvæsen og den nære psykiari den 23. februar 2023 med henblik på en drøftelse af konferencen i sundhedsklyngen.

Beslutning

Aarhusklyngen drøftede opmærksomhedspunkter fra konferencen.

Punkt 8: Eventuelt

1-31-72-446-22

Beslutning

Der var intet under eventuelt.